

Balen op school

Docent John Warner geeft cursussen in Engelse Schrijfvaardigheid. Hij hoort vaak van zijn studenten dat ze balen van allerlei dingen in hun studie (Inside HigherEd 13/1/2016).¹ Hij tracht dan telkens dóór te vragen naar de bron van hun 'boredom': wat verveelt je precies in de opleiding en waarom eigenlijk? Want achter 'boredom' kan een hele waaier van problemen schuilgaan. Hij waarschuwt dat men de oplossing in elk geval niet moet zoeken in het opleuken van de schooldag of de verhoging van het amusementsgehalte van de taken en lessen. Docenten moeten veeleer nagaan hoe ze de betrokkenheid van studenten op de studietaken kunnen vergroten.

Maar zou de diagnose van John Warner, een Amerikaanse docent, ook voor de Nederlandse situatie opgaan? Als Nederlandse leerlingen en studenten in het voortgezet en hoger onderwijs klagen dat ze balen van hun school of studie (hetzij tijdelijk dan wel chronisch), wat bedoelen ze dan? In bijgaande tabel tracht ik mogelijke klachten te inventariseren.

Tabel I. Balen op school: tien mogelijke klachten van leerlingen/studenten

<i>Hoe worden de taken ervaren?</i>	<i>Hoe ervaart de leerling/student de eigen situatie?</i>
1. Taak is onaantrekkelijk Saai, geestdodend, slaapverwekkend. Eentonig, te weinig afwisseling. ² Oninteressant, niet boeiend. Te weinig impulsen voor actief leren. Ik leef niet maar ik wórd geleefd. Ik verveel me.	3. Geen affiniteit tot taak Word snel afgeleid, kan me niet concentreren. Vind er niets aan, het klikt niet. Zie de zin er niet van in. De opleiding valt me tegen. 't Sluit niet bij mijn doelen/belangstellingen aan. Mijn talenten worden niet aangesproken. Zou liever wat anders gaan doen.
2. Taak is te licht Ervaar te weinig uitdaging. Word onderbelast.	
4. Taak is te zwaar (ondoenlijk) Word overbelast. Kan het tempo niet bijbenen. Het gaat me boven de pet. Haal onvoldoende cijfers. Raak steeds verder achterop.	5. Futloos Ben moe, niet uitgeslapen, raak snel moe. Kan mijn hoofd er niet bijhouden. Voel me futloos, heb geen energie.
	6. Onbekwaam Kan de studie niet aan. Het lukt niet.
	7. Moedeloos Ben ontmoedigd geraakt, word er moedeloos van. Heb de moed verloren. Het is schier onbegonnen werk.
8. Taak is inefficiënt ingericht Het programma (c.q. rooster) is niet doelmatig. Het programma is niet afgestemd op mijn tempo. De lessen zijn niet leerzaam. Ik steek er niets van op. Word doodziek van al het groepswerk. Krijg te weinig begeleiding. Er zijn geen bijspijker cursussen. Door mijn lagere tempo kamp ik met zitten-blijven, gedwongen leegloop, dubbel werk.	10. Geen tijd Heb te veel buitenschoolse verplichtingen. Ben veel tijd aan mijn betaalde werkkring kwijt. Krijg mijn huiswerk niet af. Mijn prioriteit ligt niet bij het schoolwerk. Ben liever met andere dingen bezig.
9. Wegen de baten tegen de kosten op? Het schiet niet op. Ik verdoe mijn tijd hier.	

Wes Holleman
 weblog onderwijs 25-1-2016
<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <https://www.insidehighered.com/blogs/just-visiting/when-students-say-theyre-bored> (13/1/2016)

² Zie ook: <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/een-evenwichtige-schooldag> (22/6/2015)